

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სკოპინგის

დასკვნა №25

18.05.2021

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: აეროდრომის მშენებლობა და ექსპლუატაცია (ვერტმფრენებისთვის განკუთვნილი საფრენი მოედნის მოწყობა);

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ავიაკოპტერი“, ქ. თბილისი, სამგორის რაიონი, აეროპორტის დასახლება, კორპ. N130, ბ. N11;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, მდ. მტკვრის მარცხენა სანაპირო, ტაძრის ქუჩის მიმდებარე ტერიტორია;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 30.10.2020;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გარემოსდაცვითი და შრომის უსაფრთხოების საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო ცენტრი-ეკომეტრი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „ავიაკოპტერის“ (ს/კ: 406252576) მიერ წარმოდგენილია, ქ. თბილისში, აეროდრომის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის (ვერტმფრენებისთვის განკუთვნილი საფრენი მოედნის მოწყობა) პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

შპს „ავიაკოპტერის“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით სამინისტროში წარმოდგენილი იყო აეროდრომის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის (ვერტმფრენებისთვის განკუთვნილი საფრენი მოედნის მოწყობა) პროექტის სკრინინგის განცხადება, რის საფუძველზეც გაიცა სკრინინგის გადაწყვეტილება (ბრძანება № 2-807; 10.09.2020) და დაგეგმილი საქმიანობა დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. თბილისში, გლდანის რაიონში, მდ. მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე, ტაძრის ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ, 35 558 მ² ფართობის მქონე, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 01.11.04.019.547). სკოპინგის განცხადების თანახმად, პროექტის განხორციელების ადგილიდან (ასაფრენ/დასაფრენი მოედნიდან) უახლოესი მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 316 მ-ით, ხოლო ტერიტორიის, როგორც ელექტრონული გადამოწმების, ისე ვიზუალური დათვალიერების შედეგად დადგინდა, რომ უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს დაახლოებით 170 მ-ში (ს/კ: 01.11.04.019.090). საპროექტო ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან დაახლოებით 8 მ-ში მიედინება მდ. მტკვარი, ხოლო უშუალოდ საფრენი მოედნის განთავსების ადგილიდან (განთავსების GIS კოორდინატებია: X-482646;

Y-4627300) დაცილებულია დაახლოებით 30 მეტრით. საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N440 დადგენილების მიხედვით, მდ. მტკვრის წყალდაცვითი ზოლი შეადგენს 50 მეტრს, შესაბამისად, საპროექტო ტერიტორიის ნაწილი ხვდება მდ. მტკვრის წყალდაცვით ზოლში.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროს მოთხოვნის საფუძველზე (წერილი N2729/01; 22.03.2021), შპს „ავიაკოპტერის“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია (წერილი N7191; 22.04.2021), რომლის თანახმადაც, შპს „ავიაკოპტერის“ მიერ დაცული იქნება „წყალდაცვითი ზოლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N440 დადგენილებით განსაზღვრული მოთხოვნები. კერძოდ: პროექტით გათვალისწინებული ასაფრენი მოედნისა და მასთან მისასვლელი გზის მოწყობისთვის (რომლებიც ხვდება წყალდაცვითი ზოლის ფარგლებში) არ მოხდება ტერიტორიის მობეტონება/მოასფალტება, ტერიტორია წარმოდგენილი იქნება ბუნებრივი მწვანე საფარით. ხოლო რაც შეეხება პროექტის ეტაპზე დაგეგმილ სხვა ობიექტებს, მათთვის სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება არ იქნება საჭირო, ასევე ისინი მდ. მტკვიდან დაშორებული იქნებიან 50 მეტრზე მეტი მანძილით. ამასთან წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, შპს „ავიაკოპტერი“ საპროექტო ტერიტორიის ზონირებასთან დაკავშირებული საკითხის შეთანხმების მიზნით მოლაპარაკებას აწარმოებს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიასთან, აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილი იქნება გზმ-ის ანგარიშში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ვერტმფრენების აფრენა/დაფრენისთვის განკუთვნილი მოედანი იქნება წრიული ფორმის, დიამეტრით 20 მ (განთავსების GIS კოორდინატებია: X-482646; Y-4627300). საფრენი მოედანი მოეწყობა მდ. მტკვრის სანაპირო ზოლში. აქედან გამომდინარე, მდ. მტკვარი შეიძლება განხილული იქნეს, როგორც ვერტმფრენებისთვის ქალაქის ტერიტორიაზე საფრენი მიმართულება. მდ. მტკვრისა და საფრენი მოედნის ტერიტორიის გამოყოფა მოხდება სპეციალური მავთულბადის ტიპის ღობით. ღობის დაშორება მდ. მტკვრის ნაპირიდან იქნება დაახლოებით 8-10 მეტრი.

ასაფრენ/დასაფრენი მოედნის გარდა პროექტით დაგეგმილია დამხმარე შენობა-ნაგებობების მოწყობა. საპროექტო ტერიტორიაზე მოეწყობა სამი სხვადასხვა ანგარი (ანგარები მოეწყობა მსუბუქი კონსტრუქციის სენდვიჩ-პანელების გამოყენებით), რომელიც გათვალისწინებული იქნება ვერტმფრენების სადგომად. სამივე ანგარის გამოყენების შემთხვევაში, ტერიტორიაზე შესაძლებელი იქნება ერთდროულად 6 ვერტმფრენის განთავსება. ანგარების ტექნიკური პარამეტრები შემდეგია: სიგრძე-16 მ; სიგანე-14 მ, სიმაღლე-5 მ (ერთსართულიანი). საპროექტო ტერიტორიაზე ასევე დაგეგმილია, სენდვიჩ-პანელების გამოყენებით, ორსართულიანი ადმინისტრაციული შენობის და მგზავრთა მოსაცდელის მოწყობა, შემდეგი პარამეტრებით: სიგრძე-12 მ, სიგანე-12 მ. ასევე დაგეგმილია ავტოსადგომის მოწყობა, რომელიც გათვლილი იქნება 50 ავტომანქანაზე. ავტოსადგომი დაიფარება ასფალტის საფარით, ხოლო დარჩენილი ტერიტორია, მათ შორის ვერტმფრენების ასაფრენ/დასაფრენი მოედანი და მასთან მისასვლელი გზა წარმოდგენილი იქნება მწვანე საფარით. გარკვეულ ტერიტორიაზე დაირგვება მარადმწვანე

მცენარეები. რაც შეეხება საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელ გზას, მას გააჩნია ალტერნატიული ვარიანტები.

ფრენების სავარაუდო რაოდენობა თვის განმავლობაში სეზონების მიხედვით გადანაწილდება შემდეგნაირად:

- 1 მაისიდან - 1 ნოემბრამდე საშუალოდ 15-20 აფრენა/დაფრენა თვეში;
- 1 ნოემბრიდან - 1 მაისამდე - 10-15 აფრენა/დაფრენა თვეში;

შესაბამისად, წლის განმავლობაში საშუალოდ განხორციელდება 150-200 აფრენა/დაფრენა. ფრენას განხორციელებენ ძირითადად Augusta A-109E (4L-VSA)-ს და BO-105 ტიპის ვერტმფრენები, რომელთაც გააჩნიათ სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ გაცემული საჰაერო ხომალდის რეგისტრაციის, ექსპლუატაციის, რადიოსადგურისა და ხმაურის სერტიფიკატები.

პროექტის განხორციელების ეტაპზე, ტერიტორიის მოსწორების, სამშენებლო მასალების და მსუბუქი კონსტრუქციების შემოტანის მიზნით გამოყენებული იქნება ავტოთვიომცლელი, ასფალტის სატკეპნი, ამწე და გრეიდერი.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია გეოლოგიურად მდგრადია, ასევე პროექტის განხორციელება არ არის დაკავშირებული დიდი მასშტაბის მქონე სამშენებლო სამუშაოებთან. სამუშაოების სრულად განსახორციელებლად საჭირო იქნება სამი თვე. ობიექტის მშენებლობის ეტაპზე დასაქმებული იქნება 20 ადამიანი, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე-დაახლოებით 60 ადამიანი.

აეროდრომის მშენებლობის პროცესში, მძიმე ტექნიკის საწვავით შევსება საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილი არ არის. ექსპლუატაციის ეტაპზე, ვერტმფრენების საწვავით მომარაგებას უზრუნველყოფს შესაბამისი გამოცდილების მქონე კონტრაქტორი კომპანია, რომელიც საწვავს შემოიტანს შესაბამისი ავზებით (საწვავის რეზერვუარების მოწყობა დაგეგმილი არ არის), საიდანაც მოხდება ვერტმფრენების საწვავით შევსება. აღნიშნული კომპანია ასევე უზრუნველყოფს ტერიტორიაზე შესაძლო ავარიული დაღვრის საკითხების მართვას.

მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ობიექტის მომარაგება სასმელ-სამეურნეო წყლით მოხდება ქალაქის კომუნალური სამსახურის მიერ. ჩამდინარე საკანალიზაციო წყლები ჩაშვებული იქნება ქ. თბილისის საკანალიზაციო ქსელში, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. ხოლო რაც შეეხება სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხს, ობიექტის ტერიტორიაზე მოეწყობა სანიაღვრე წყლებისთვის განკუთვნილი შესაბამისი ქსელი შემკრები სისტემით, საიდანაც სანიაღვრე წყლების ჩაშვება მოხდება ქ. თბილისის საკანალიზაციო ქსელში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება დაკავშირებული იქნება მანქანა-მექანიზმების ექსპლუატაციისას მტვრისა და ნამწვი აირების გაფრქვევასთან. აგრეთვე, აღნიშნული სამუშაოებისას ადგილი იქნება ხმაურის გავრცელებას. ექსპლუატაციის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერზე ნამწვი აირებით და ხმაურით გამოწვეული უარყოფითი ზემოქმედება დაკავშირებული იქნება უშუალოდ

ვერტმფრენების ძრავების მუშაობასთან. ექსპლუატაციის ეტაპზე, ხმაურით გამოწვეული უარყოფითი ზემოქმედება მოსალოდნელია ვერტმფრენების აფრენისას, სიმაღლის აღებისას და ვერტმფრენების დასაფრენად შემოსვლისას. პროექტის განხორციელების ეტაპზე დაგეგმილია ხმაურდამცავი ბუნებრივი ბარიერების მოწყობა, რაც ითვალისწინებს ღობის სრულ პერიმეტრზე მაღალმოზარდი (25 მ), მარადმწვანე მცენარეების დარგვას.

აეროდრომის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება სახიფათო, არასახიფათო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნას.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების და ობიექტის ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია სატრასპორტო ნაკადების ზრდა.

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ზურმუხტის შეთავაზებული ტერიტორიის (წავის კუნძული - GE0000048) უშუალო სიახლოვეს.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე გლდანის რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. აღსანიშნავია, რომ სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის შესახებ განცხადებები განთავსდა გლდანის რაიონის ტერიტორიაზე, კერძოდ საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ. ვინაიდან საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყანაში სხვადასხვა პერიოდში მოქმედებს სხვადასხვა სახის შეზღუდვა, კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შეუფერხებლად ჩატარების მიზნით, 2020 წლის 18 სექტემბერს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში“ განხორციელდა ცვლილება (<https://matsne.gov.ge/document/view/4994730?publication=0>), რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პანდემიის/ეპიდემიის დროს, ქვეყანაში არსებული ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის გათვალისწინებით, საჯარო განხილვის დისტანციურად, კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარების შესაძლებლობას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შპს „ავიაკოპტერის“ აეროდრომის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის (ვერტმფრენებისთვის განკუთვნილი საფრენი მოედნის მოწყობა) სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა გაიმართა 2020 წლის 24 ნოემბერს zoom-ის აპლიკაციის საშუალებით. სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის შპს „ავიაკოპტერის“, საკონსულტაციო კომპანია შპს „გარემოსდაცვითი და შრომის უსაფრთხოების საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო ცენტრი-ეკომეტრის“ და გლდანის რაიონის გამგეობის წარმომადგენლები, ასევე ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენლები და დაინტერესებული საზოგადოება. მოხსენების შემდგომ სხდომა გადავიდა კითხვა-პასუხის რეჟიმში. დიღმის ჭალების აქტივისტმა ანა ტრაპაიძემ აღნიშნა, რომ საპროექტო ტერიტორია თბილისის გენგეგმის მიხედვით წარმოდგენს სარეკრეაციო ზონა 2-ს, ასევე აღნიშნა რომ ტერიტორიასთან სიახლოვეს მდებარეობს ე. წ. გლდანის კუნძული, სადაც ბინადრობს წავისა და ჩვამის პოპულაცია, რაზეც ინფორმაცია სკოპინგის ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი, ასევე მან ხაზი გაუსვა იმას, რომ მიმდებარე ტერიტორიაზე მცხოვრებ მოსახლეობას სურს საპროექტო ტერიტორია შეინარჩუნოს ხელუხლებელი სახით. ანა ტრაპაიძეს კითხვები

ჰქონდა ასევე ვერტიკლების შემოფრენა-გაფრენის მარშრუტის და ვერტიკლების ხმაურთან დაკავშირებით, ასევე რა მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ ფრენებზე მოთხოვნები გაიზრდება. სამინისტროს წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ სამინისტროს აქვს კომუნიკაცია ქალაქ თბილისის მერიასთან და მოხდება აღნიშნული ინფორმაციის გადამოწმება, ხოლო გლდანის რაიონის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ საპროექტო ტერიტორია არ ხვდება სარეკრეაციო ზონაში. რაც შეეხება ფრენაზე მოთხოვნების გაზრდას, სამინისტროს წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“ ითვალისწინებს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების საკითხს, რაც სკრინინგის პროცედურისადმი დაქვემდებარებულ საქმიანობად მიიჩნევა და საჭიროებს სკრინინგის გადაწყვეტილების მიღებას. პროექტთან დაკავშირებულ შეკითხვებს უპასუხეს, შპს „ავიაკოპტერის“ და შპს „გარემოსდაცვითი და შრომის უსაფრთხოების საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო ცენტრი-ეკომეტრის“ წარმომადგენლებმა. საჯარო განხილვაზე ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ საჯარო განხილვის შესახებ განცხადებები გამოკრული იყო მხოლოდ მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებულ მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლებთან, რაც არ უზრუნველყოფდა საზოგადოების სათანადო ინფორმირებას. სამინისტროს წარმომადგენელმა აღნიშნულთან დაკავშირებით განმარტა, რომ სამინისტროს მიერ კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად მოხდა საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის გასაჯაროება, საზოგადოების ინფორმირება და შენიშვნების/მოსაზრებების წარდგენის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ვადის განსაზღვრა, ასევე საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ საზოგადოების თავშეყრის და საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომ ადგილებში საჯარო განხილვის განცხადებების განთავსება, რაც დასტურდება ფოტომასალით. მწვანე ალტერნატივას წარმომადგენლებს ძირითადი კითხვები და შენიშვნები ჰქონდათ უშუალოდ სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით. მათი თქმით სკოპინგის ანგარიში არის ძალიან ზოგადი ხასიათის დოკუმენტი და მასში დასაზუსტებელია ბევრი ინფორმაცია. მათი შენიშვნები ძირითადად ეხებოდა პროექტის დანიშნულებას, რომელიც ნათლად უნდა იყოს განსაზღვრული, ასევე ფრენების პერიოდსა და რაოდენობას, აფრენა/დაფრენის პერიოდების შესახებ ინფორმაციას, გადამფრენ ფრინველებზე ზემოქმედებისა და კუმულაციური ზემოქმედების საკითხების შესწავლას (ვინაიდან აღნიშნულ საფრენ მარშრუტზე უკვე ხორციელდება ფრენები). ასევე ვინაიდან საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არის საკმაოდ მჭიდრო კერძო დასახლება, შენიშვნები ეხებოდა აღნიშნულ მოსახლეობაზე ზემოქმედების საკითხებს, საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედების, მტვრით და ვიბრაციით დაბინძურების საკითხებს, რასაც ზემოქმედება ექნება, როგორც ადგილობრივ მოსახლეობაზე ასევე ფაუნაზე. საჯარო განხილვის ეტაპზე კომპანიის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ პროექტის ფარგლებში იგეგმება სარეკრეაციო სკვერის მოწყობა. „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენელმა კითხვები დასვა აღნიშნულ სკვერთან და საპროექტო ტერიტორიაზე მისასვლელ გზებთან დაკავშირებით. ამასთან, როგორც ანა ტრაპაიძის, ისე „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენლის მიერ აღნიშნა, რომ არგუმენტად იმის მოყვანა, რომ საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს ნაგავსაყრელს და რომ აეროდრომის მოწყობა ამ პრობლემას მოაგვარებს არ არის გამართლებული საშუალება. კონსულტანტმა აღნიშნა რომ სკოპინგის ანგარიში მოიცავს ყველა იმ ინფორმაციას, რასაც „გარემოსდაცვითი შეფასების

კოდექსი” ითვალისწინებს და დეტალური კვლევები და დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილი იქნება უკვე გზშ-ის ანგარიშში. ზემოაღნიშნულ საკითხებზე განმარტებები გააკეთეს, როგორც სამინისტროს, ასევე შპს „ავიაკოპტერის“ და საკონსულტაციო კომპანიის წარმომადგენლებმა. „საჯარო განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 22 თებერვლის №2-94 ბრძანების შესაბამისად, სკოპინგის დასკვნის გაცემის პროცესში სამინისტრომ განიხილა საჯარო განხილვაზე წარმოდგენილი შენიშვნები/მოსაზრებები და შესაბამისი საფუძვლის გათვალისწინებით მიიღო მხედველობაში, რაც აისახა სკოპინგის დასკვნაში და კომპანიას დაევალა აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის წარმოდგენა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე მოხდა საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ განსაზღვრულ ვადებში სამინისტროში პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტროს მიერ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიაში გადაგზავნილი იქნა წარმოდგენილი დოკუმენტაცია საკითხის შესწავლისა და საპროექტო ტერიტორიის ზონირების გათვალისწინებით შეზღუდვებისა და აკრძალვების შესახებ ინფორმაციის მოწოდების მიზნით. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტოს წერილის თანახმად, „დედაქალაქის მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის დამტკიცების შესახებ“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2019 წლის 15 მარტის N39-18 დადგენილებით დამტკიცებული მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის მიხედვით, დაინტერესებაში არსებულ ტერიტორიაზე ვრცელდება მდინარის წყალდაცვითი ზოლის შეზღუდვა, რომელიც რეგულირდება „წყალდაცვითი ზოლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N440 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის შესაბამისად. რაც შეეხება, მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმით ტერიტორიაზე დადგენილ ფუნქციურ ზონირებას, აღნიშნული პროექტის განსახორციელებლად, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია გამოთქვამს მზადყოფნას შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად ფუნქციური ზონის ცვლილების ინიცირებასთან დაკავშირებით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;

3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- დაგეგმილი საქმიანობის აღწერა;
- საპროექტო ტერიტორიის აღწერა, საქმიანობის განხორციელების ადგილის საკადასტრო კოდი და GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად;
- საპროექტო ტერიტორიიდან და ასაფრენი-დასაფრენი მოედნის განთავსების ადგილიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე, ზედაპირული წყლის ობიექტამდე (მდებარეობის მითითებით);
- საპროექტო ტერიტორიის გენერალური გეგმა ექსპლიკაციით და წყალმომარაგება-კანალიზაციის სქემის დატანით, ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალით);
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტების (GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად) დეტალური ანალიზი, შესაბამისი დასაბუთებით მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები; გზშ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში, დეტალურად უნდა იქნეს დასაბუთებული ობიექტის განთავსების ალტერნატივებიდან შერჩეული ადგილმდებარეობის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები.
- ინფორმაცია 500 მ რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ (მანძილებისა და საქმიანობის მითითებით);
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი არსებული გზებისა და მოსაწყობი გზების შესახებ, ასევე მისასვლელი გზის სქემა;
- საპროექტო ტერიტორიის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
- პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებული ინფრასტრუქტურული ობიექტების დეტალური აღწერა;
- აეროდრომის ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები;
- შემოფრენა/გაფრენის და ვერტმფრენების ძირითადი საფრენი მარშრუტების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;

- აფრენა/დაფრენის განრიგი (დღეში/თვეში/წელიწადში); დღე-ღამის რა პერიოდში მოხდება ფრენების განხორციელება;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- სამშენებლო სამუშაოების დეტალური აღწერა, შესაბამისი თანმიმდევრობით, ვადების მითითებით;
- მშენებლობის ეტაპზე გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოებისა და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია ასეთის არსებობის შემთხვევაში („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში ელექტრომომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპებზე სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების მართვის შესახებ;
- სანიაღვრე წყლების შემკრები სისტემის შესახებ ინფორმაცია;
- მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის, სახეობის, სახიფათობის მახასიათებლების და მათი შემდგომი მართვის საკითხების შესახებ, ნარჩენების მართვის კოდექსის და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით;
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- საპროექტო ტერიტორიის კლიმატურ-მეტეოროლოგიური პირობები საფრენი ზონის სექტორში;
- დეტალური ინფორმაცია ტერიტორიის გამწვანების შესახებ (მარადმწვანე მცენარეების შესახებ, რომელთა დარგვაც დაგეგმილია ხმის ჩამხშობი ბარიერების სახით);
- აეროდრომის ფუნქციონირების ეტაპზე შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის საკითხი;
- საპროექტო ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე ობიექტის ექსპლუატაციის ეტაპზე (გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში);
- ხმაურის წყაროები და მათი მახასიათებლები, ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება, ზემოქმედების შეფასება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები; ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება;

- ვიზრაციით გამოწვეული ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ინფორმაცია სინათლით დაბინძურების შესახებ და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგზე და გრუნტის ხარისხზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება ზედაპირულ და მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საშიში გეოლოგიური პროცესების (არსებობის შემთხვევაში) შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში, პრევენციული ღონისძიებების მითითებით;
- ბიოლოგიურ გარემოზე, მცენარეულ საფარზე და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- შესაძლო ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- აეროდრომის ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ადამიანის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ რისკებზე აეროდრომის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი კონკრეტული შემარბილებელი ღონისძიებები;
- კუმულაციური ზემოქმედება 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის, მათ შორის ატმოსფერულ ჰაერზე, ხმაურზე, სატრანსპორტო ნაკადებზე და სხვა (სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე);
- აეროდრომის ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის დეტალური გეგმა;
- აეროდრომის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა, Shp ფაილები);
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

შენიშვნები:

- ❖ სკოპინგის ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ზურმუხტის შეთავაზებული ტერიტორიის (წავის კუნძული - GE0000048) უშუალო სიახლოვეს. საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების ხელშეკრულების XXVI დანართის მიხედვით, ბუნების დაცვის თავის, „ბუნებრივი ჰაბიტატებისა და ველური ფაუნისა და ფლორის კონსერვაციის შესახებ“ (№92/43/EEC) დირექტივის მეექვსე მუხლის შესაბამისად, საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია წარმოადგინოს ე.წ **ზურმუხტის ქსელზე ზემოქმედების შეფასება**;
- ❖ სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ პროექტის განხორციელების ადგილიდან უახლოესი მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 316 მ-ით, ხოლო ტერიტორიის, როგორც ელექტრონული გადამოწმების, ისე ვიზუალური დათვალიერების შედეგად დადგინდა, რომ მოედნის უშუალო სიახლოვეს განთავსებულია მჭიდრო კერძო დასახლება, შესაბამისად გზმ-ის ანგარიშში დაზუსტებული უნდა იყოს საფრენი მოედნიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე მანძილი; და ასევე წარმოდგენილი უნდა იქნას აღნიშნულ მოსახლეობაზე ზემოქმედების საკითხები;
- ❖ სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის ეტაპზე კამათის საგანი გახდა დღის და ღამის ნათელი პერიოდის განმარტება, შესაბამისად გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს აღნიშნული ტერმინის განმარტება შესაბამისი კანონმდებლობის თანახმად; ამასთან წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია დღე-ღამის რა პერიოდში იგეგმება აფრენა/დაფრენის ოპერაციები;
- ❖ საჯარო განხილვის ფარგლებში კომპანიის წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილია სარეკრეაციო სკვერის მოწყობა, შესაბამისად აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილი უნდა იქნას გზმ-ის ანგარიშში;
- ❖ საჯარო განხილვის ეტაპზე კომპანიის წარმომადგენლის მხრიდან აღნიშნა, რომ პროექტით გათვალისწინებული საფრენი ტრასა არის მოქმედი და აქ უკვე ხორციელდება ფრენები, შესაბამისად გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი უნდა იქნას ფრენებთან დაკავშირებული კუმულაციური ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია;
- ❖ „წყალდაცვითი ზოლის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N440 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის თანახმად, მდ. მტკვრის წყალდაცვითი ზოლი შეადგენს 50 მეტრს, შესაბამისად საპროექტო ტერიტორიის ნაწილი ხვდება მდ. მტკვრის წყალდაცვით ზოლში. ვინაიდან წყალდაცვით ზოლში მოქმედებს გარკვეული სახის აკრძალვები შპს „ავიაკოპტერმა“ უნდა უზრუნველყოს „წყალდაცვითი ზოლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N440 დადგენილებით განსაზღვრული მოთხოვნების შესრულება და გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნას იმგვარად, რომ გამორიცხავდეს დაგეგმილი ინფრასტრუქტურის განთავსებას წყალდაცვითი ზოლის ფარგლებში; გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნას

ადმინისტრაციული შენობისა და ავტოსადგომის განთავსების GPS კოორდინატები;

- ❖ გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედების შემცირებისთვის დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია, მაგ: ხმაურდამცავი ეკრანის მოწყობასთან დაკავშირებული საკითხები და სხვა;
- ❖ გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ნაპირდაცვითი ღონისძიების (ნაპირდამცავი ნაგებობა ან სხვა) ან/და წყალდიდობისა და დატბორვის საწინააღმდეგო სამუშაოების განხორციელების საჭიროების საკითხი;
- ❖ გზშ-ის ანგარიშში დასაბუთებას საჭიროებს საცხოვრებელი ზონიდან და მდინარის ნაპირიდან საპროექტო მოედნის დაცილების მანძილების შესაბამისობა საქართველოში მოქმედ და ICAO-ს ნორმატივებთან;
- ❖ გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ უნდა იქნას საპროექტო ტერიტორიის ზონირებასთან დაკავშირებული საკითხის ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიასთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
- ❖ გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „ავიაკოპტერის“ მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილ ქ. თბილისში აეროდრომის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის (ვერტმფრენებისთვის განკუთვნილი საფრენი მოედნის მოწყობა) პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოპოვებული, შესწავლილი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.